

Barcs Város Önkormányzata
Polgármesterétől
7570 Barcs, Bajcsy-Zs. u. 46.
Pf. 62., Tel.: 82/463-176

*Az előterjesztés előkészítésében részt vett:
Czigány Enikő előadó*

.....**3.**..... sz. napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Barcs Város Önkormányzata 2018. évi gyermekvédelmi tevékenységének értékeléséről

Készült: Barcs Város Képviselő-testülete
2019. március 21-i ülésére

1. Bevezető

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján: „A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

Az átfogó értékelés **tartalmi követelményeit** a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete tartalmazza.

Barcs Város Képviselő-testülete 175/2018. (XII.20.) sz. határozatával elfogadta 2018. évi munkatervét, melyben a 2019. március 21-i ülésére tűzte napirendjére a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés megtárgyalását.

Az értékelés bemutatja:

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- az önkormányzat által nyújtott pénzübeli, természetbeni ellátásokra vonatkozó adatokat;
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- a felügyeleti szervek ellenőrzésének megállapításait;
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását;
- a bűnmegelőzéssel kapcsolatos, valamint a gyermek- és fiatalkorú bűnözéssel összefüggő adatokat;
- az önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködési kereteit.

2. Barcs város demográfiai mutatói

Barcs város állandó népessége 2018. január 01-jén **11.048** fő, lakónépessége **10.919** fő volt. A **0-18 éves lakónépesség** korcsoport szerinti megoszlása 2018-ban az alábbiak szerint alakult:

0-2 éves korig	249 fő
3-5 éves korig	249 fő
6-14 éves korig	951 fő
15-16 éves korig	240 fő
17-18 éves korig	234 fő
Összesen:	1.923 fő

A **18 év feletti lakónépesség** megoszlása:

19-55 éves korig	5.617 fő
56-60 éves korig	779 fő
61 év felett	2.729 fő
Összesen:	9.125 fő

A **0-18 éves állandó népesség** korcsoport szerinti megoszlása 2018-ban:

0-2 éves korig	243 fő
3-5 éves korig	260 fő
6-14 éves korig	958 fő
15-16 éves korig	309 fő
17-18 éves korig	312 fő
Összesen:	2.082 fő

A **18 év feletti állandó népesség** megoszlása:

19-55 éves korig	5.348 fő
56-60 éves korig	768 fő
61 év felett	2.721 fő
Összesen:	8.837 fő

Fenti statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a Barcs város lakosságának száma továbbra is folyamatosan csökkenő tendenciát mutat.

Barcs demográfiai mutatóinak változása az elmúlt években
(0-18 év közötti állandó népesség/fő):

	2010. 01.01.	2011. 01.01.	2012. 01.01.	2013. 01.01.	2014. 01.01.	2015 01.01.	2016. 01.01.	2017. 01.01.	2018 01.01.
0-2 év közötti gyermekek száma	304	294	266	243	234	258	257	261	249
3-5 év közötti gyermekek száma	337	319	319	311	300	272	243	236	249
6-14 év közötti gyermekek száma	1082	1070	1055	1048	1031	1020	1009	987	951
15-16 év közötti gyermekek száma	305	295	253	239	242	250	238	239	240
17-18 év közötti gyermekek száma	252	281	307	291	257	244	245	252	234

Összes gyermek száma (0-18 év) Barcson:	2280	2259	2200	2132	2064	2044	1992	1975	1.923
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------

Nemek aránya korcsoportos megoszlásban (fő)

	0-2 éves népesség				3-5 éves népesség			
	lakó		állandó		lakó		állandó	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
fiú	126	112	127	117	117	127	112	121
lány	128	131	134	132	131	133	124	128
Összesen	254	243	261	249	248	260	236	249

	6-14 éves népesség				15-18 éves népesség			
	lakó		állandó		lakó		állandó	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
fiú	526	507	512	489	358	365	241	247
lány	462	451	475	462	266	256	246	227
Összesen	988	958	987	951	624	621	487	474

3. A gyermekek védelmének rendszere

A **gyermekek védelme** a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét **pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások**, valamint a Gyvt.-ben meghatározott **hatósági intézkedések** biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A **települési önkormányzat**, fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

A települési önkormányzat biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatási ügyekben általános első fokú hatóságként jár el a **települési önkormányzat jegyzője**, illetve 2013. január 01. napjától a **járási gyámhivatal**. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendeletben meghatározott ügyekben első fokú hatóságként jár el a **szociális és gyámhivatal**.

A települési önkormányzat jegyzőjének és a járási gyámhivatalnak a gyermekvédelmi és gyámügyi hatósági ügyekben a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság a szociális és gyámhivatal.

A Gyvt.-ben meghatározott, a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket a helyi önkormányzat képviselő-testülete, valamint a gyámhatóság gyakorolja.

A gyermekek védelmének rendszere 2018. évben:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés
- gyermektartásdíj megelőlegezése,
- otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása (2013.09.01-től),
 - a védelembe vétel,
 - a családba fogadás,
 - az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - a nevelésbe vétel,
 - a nevelési felügyelet elrendelése,
 - az utógondozás elrendelése,
 - az utógondozói ellátás elrendelése,
- (2015.01.01-től kibővült az intézkedések köre a megelőző pártfogás elrendelésével.)

A gyermekvédelmi rendszer részét képezi a bíróság által **javítóintézeti** nevelésre utalt, illetve előzetes letartóztatásba helyezett fiatakorúak intézeti ellátása.

A Gyvt.-ben szabályozott **gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot** látnak el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az **egészségügyi szolgáltatást nyújtók**, különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a **személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók**, különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság.

(2015.01.01-től a javítóintézet, illetve a gyermekjogi képviselő is.)

4. Pénzbeli és természetbeni ellátások

A Gyvt. 18/A. § (1) bekezdése alapján a jogosult gyermek számára a jegyző, mint gyámhatóság az e törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg.

4.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának **célja** annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a Gyvt. 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak, valamint a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege 2018. évben nem haladhatta meg:

- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a **140%-át** (41.325.- Ft),
 - ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
 - ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
 - ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a Gyvt. 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegének **130%-át** (38.475.- Ft) egyéb esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladta meg külön-külön vagy együttesen a Gyvt. 20. § (7) bekezdésében meghatározott értéket.

Az egy főre jutó havi jövedelem számításánál - a kérelem benyújtásának időpontjában - **közös háztartásban élő közeli hozzátartozó** (gondozó család) az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

- szülő, a szülő házastársa vagy élettársa,
- 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermek,
- 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermek,
- 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermek,
- korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg és a fogyatékos gyermek,
- fentiekbe nem tartozó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokon.

2014. január 01. napjától szülő alatt a családbafogadó gyámot kell érteni, ha a családbafogadó gyám gyámsága alá helyezett gyermek tartására köteles.

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén **nagykorúvá válása után** is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy
- felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be,

és a **nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.**

A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra, de **legfeljebb** a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató **nagykorúvá vált gyermek 23. életévének betöltéséig**, felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló **nagykorúvá vált gyermek 25. életévének betöltéséig** állapítja meg a gyermek, nagykorúvá vált gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

A Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható **Erzsébet-utalvány** formájában.

Az Erzsébet-utalvány összege 2018. évben hátrányos helyzetű gyermeknél **6.000.- Ft**, halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknél **6.500.- Ft** volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek **családba fogadó gyámjával** kirendelt hozzátartozó **pénzbeli ellátásra** jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. A pénzbeli ellátás havi összege - gyermekeként - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 %-a (6.270.- Ft).

Nem szükséges az ellátás kérelmezésekor a családtámogatási ellátásra vonatkozó igazolás, az egyedülállóság tényéről szóló nyilatkozat, valamint a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek egészségi állapotára, fogyatékosági támogatás folyósítására vonatkozó igazolás csatolása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény esetében. A települési önkormányzat jegyzője az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 106. § (1) bekezdése szerinti egységes szociális nyilvántartás adatai alapján győződik meg egyedülálló kérelmező esetén az egyedülállóság, valamint a gyermek tartós betegségének vagy súlyos fogyatékoságának tényéről.

2018-ban családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozó részére nem került megállapításra pénzbeli ellátás, valamint pótlék.

2018. január 01-jén: **500** gyermek (ebből **40** nagykorúvá vált gyermek saját jogán), összesen **321** kérelmező volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

2018. december 31-én **464** gyermek (ebből **37** nagykorúvá vált gyermek saját jogán), összesen **290** kérelmező volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

2018. évben **2** család rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása iránti kérelme került elutasításra, mely összesen **3** gyermeket érintett. Az elutasítás indoka az volt, hogy a jogosultsági feltételeknek nem felelt meg, illetve a család összes havi jövedelme magasabb volt, mint a jogszabályban előírt jövedelemhatár. .

2018. augusztus hónapban **466** kiskorú gyermek és **36** nagykorú személy, azaz összesen **502** fő részére **3.177.500.- Ft** értékű Erzsébet utalvány került átadásra. Ebből alap összegű (6.000.- Ft) **171** db, emelt összegű (6.500.- Ft) **331** db.

2018. november hónapban **474** fő kiskorú gyermek és **26** nagykorú személy, azaz összesen **500** fő részére **2.249.000.- Ft** értékű Erzsébet utalvány került átadásra. Ebből alap összegű (6.000.- Ft) **154** db, emelt összegű (6.500.- Ft) **346** db.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó természetbeni támogatások nyújtásának alakulása 2016-2018. között

	2016. 08.hó	2016. 11.hó	2017. 08. hó	2017. 11. hó	2018. 08. hó	2018
Családok száma	414	399	341	319	294	294
Gyermekek száma	670	641	571	537	502	500
Egyszeri kifizetés összege	3.886.000 Ft Erzsébet- utalvány	3.717.800- Ft Erzsébet- utalvány	3.606.000- Ft Erzsébet- utalvány	3.396.500- Ft Erzsébet- utalvány	3.177.500.- Ft Erzsébet- utalvány	2.249.000.- Ft Erzsébet utalvány

A Gyvt. a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések közé sorolja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását, melyről a települési önkormányzat jegyzője dönt.

A Gyvt. 67/A. § (1)-(2) bekezdése alapján: „(1) **Hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám **alacsony iskolai végzettsége**, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám **alacsony foglalkoztatottsága**, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek **elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei**, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.”

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását, mely a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Utóbbi esetben a feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

2018. december 31. napján 340 gyermeknek, illetve nagykorúvá vált gyermeknek állt fenn a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzete.

A 2018. december 31-én nyilvántartott hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetűek száma (fő)

Megnevezés		2018.12.31-én nyilvántartott	Ebből:				
			0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 évesnél idősebb
Megállapított hátrányos helyzetűek száma		174	2	18	90	49	15
Ebből	szülő(k), családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége miatt	89	2	8	49	26	4
	szülő(k) vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	32	0	3	15	8	6
	elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	53	0	7	26	15	5
Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma		166	5	29	79	37	16
Ebből	szülő(k), családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő(k) vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	32	0	5	15	9	3
	szülő(k) vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	10	0	2	3	4	1

szülő(k) és a családtagok gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	97	4	18	49	18	8
szülő(k), családtagok gyám alacsony iskolai végzettsége, a szülő(k) vagy a családtagok gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	27	1	4	12	6	4
Hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetűek száma összesen	340	7	47	169	86	31
Családok száma, melyekben a hátrányos helyzetű gyermekek élnek	95					
Családok száma, melyekben a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek	93					

4. 2. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

2014. január 01. napjától Barcs Város Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 8/2011. (III.25.) önkormányzati rendeletének 40. §-ában rendelkezik a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás szabályairól, amely az önkormányzati segély egyik típusa (2015. március 01. napjától a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás a rendkívüli települési támogatás egyik formája).

Barcs Város Képviselő-testülete a gyermeket rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, vagy időszakosan létfenntartási gondokkal küzd.

Elsősorban azokat a gyermekeket illetve családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások – különösen a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség, vagy iskoláztatás – miatt anyagi segítségre szorulnak.

A Képviselő-testület a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás évente adható összegét az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50 %-áig terjedő összegben maximálta (14. 250- Ft volt).

A támogatás természetbeni ellátás formájában is megállapítható, amennyiben a kérelem a gyermek tanszerellátásának támogatására, térítési díj támogatására irányul vagy az ügy összes

körülményeire tekintettel feltételezhető, hogy a szülő a pénzbeli támogatást nem a gyermekre fordítja.

2018. évben **220** esetben került megállapításra önkormányzati segélyként rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, mely **309** gyermeket érintett. Összesen **2.400.000.-** Ft összegű rendkívüli gyermekvédelmi támogatást nyújtott Barcs Város Önkormányzata.

A településen a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás legalacsonyabb összege 2018. évben **5.000.- Ft** volt.

4. 4. Gyermekétkeztetés

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért térítési díjat kell fizetni a szülői felügyeletet gyakorló szülőnek vagy más törvényes képviselőnek az intézmény felé.

A Gyvt. 21. § (1)-(2) bekezdése alapján: *„(1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére*

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében,*
- b) az óvodában,*
- c) a nyári napközis otthonban,*
- d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,*
- e) az általános iskolai és- ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik – a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,*
- f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],*
- g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartam alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).*

(2) Az intézményi és szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.

A gyermekétkeztetés formái a következők:

- intézmény gyermekétkeztetés
- ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés
- szünidei gyermekétkeztetés

Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

A **Bölcsőde** esetében 2018. január 01.-től 2018. augusztus 31.-ig a Szent László utca 13. szám alatt található főzőkonyha 2018. szeptember 01.-től 2018. december 31.-ig a Tavasz utca 3. szám alatti főzőkonyha biztosította az étel elkészítését, kiszállítását, melegítő konyhába került kiosztásra a gyermekek részére. Az étlapot szakképzett élelmezésvezető állította össze, a gyermekek négyszer étkezhetnek naponta (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna). A normál gyermekétkeztetésen kívül **1 fő részére ételallergiás (tejfehérje- és tojásmentes) étkezést biztosítanak.**

A **városi óvodák** számára 2018. január 01.-től 2018. augusztus 31.-ig a Szent László utca 13. szám alatt található főzőkonyha 2018. szeptember 01.-től 2018. december 31.-ig a Tavasz utca 3. szám alatti főzőkonyha biztosította az étel elkészítését, kiszállítását, melegítő konyhába került kiosztásra a gyermekek részére. Az óvodás gyermekeknek napi háromszori étkezést biztosítanak (tízórai, ebéd, uzsonna), az étlapot szintén szakképzett élelmezésvezető állítja össze. A **normál gyermekétkeztetésen kívül 6 gyermeknek ételallergiás** (3 gyermek tejfehérje érzékeny, 1 gyermek tartósítószer és ételszínezék mentes diétára szorul, 1 gyermek fruktóz érzékeny, 1 gyermek laktóz érzékeny) **étrendet biztosítanak.**

A bölcsődei és óvodai étkezésnél a törvényi előírásoknak megfelelően ingyenes, vagyis 100 %-os kedvezményes étkezést biztosítanak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőknek, a 3 és több gyermekes családoknak, a tartós beteg gyermekeknek, akinek a családjában tartós beteg gyermeket nevelnek, a nevelésbe vett gyermekek szüleinek, illetve a jövedelem alapján nyilatkozó szülőknek. Ez 2018-ben bölcsődében **43 fő**, óvodában **269 fő**.

A **Szivárvány Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény** a gyermekek ellátását a következőképpen biztosítja:

- Hétfőtől-péntekig 7.00 órától 16.00 óráig óvodában, iskolában illetve iskolai napközi felügyelet étkezés, szabadidős foglalkozások, fejlesztések keretében valósul meg,
- 16.00 órától reggel 7.00 óráig kollégiumi ellátás keretében felügyelet, foglalkozások, étkezés, nevelés valósul meg,
- a napközis tanulók és óvodásaik számára nap 3 étkezést biztosítanak (tízórai, ebéd, uzsonna),
- a kollégiumban lakók számára napi 5 étkezést biztosítanak (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna, vacsora).

Hátrányos helyzetű: 28 fő

Halmozottan hátrányos helyzetű: 37 fő

Gyermekvédelmi kedvezményben részesül: 72 fő

Magántanuló: 6 fő

Az Együtt Egmásért Szociális otthon lakója: **36 fő**, ebből **29 fő** ellátását végzik a szociális otthonban, illetve **7 fő** étkeztetése történik intézményünkben.

A szociális alapon járó juttatás (alanyi jogon) az étkezés térítési díjának 50 %-os mérséklése **23 fő** tanuló esetében valósul meg.

A rászorultság alapján biztosított étkezési díj mérséklése 100 %-os mértékben **81 fő** esetében valósul meg iskolájukban.

A szociális alapon járó juttatás (alanyi jogon járó) az étkezés térítési díjának 0%-os mérséklése **1 fő** tanuló esetében valósul meg az intézményben.

A **Deák Ferenc Általános Iskolában** 2018-ben összesen **337** tanuló étkezett az alábbiak szerint:

-Ingyenesen: 124 fő

-50%-os támogatásban részesült összesen 74 fő, melyből:

- 3 vagy többgyermekes: 58 fő,

- tartósan beteg: 16 fő

-Nem kedvezményezett: 139 fő

Az **Arany János Általános Iskolában** 2018. évben gyermekétkeztetéssel 282 tanuló élt. Az egész napos iskolában 155 fő vett részt, a napközis tanulók szám száma pedig 49 fő volt, de van, aki csak az étkezés lehetőségével élt (menzások), majd ebéd után mentek haza.

Mivel az intézményben sok család részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ezért sok szülőnek nem kellett térítési díjat fizetnie.

Az étkeztetés megoldása szervezett keretek között történt mind a menzás, mind az egész napos iskolában tanuló gyermekek számára. Az ételt a Barcsi Széchényi Ferenc Gimnáziumból szállították, majd a melegítő konyhában történt a tálalás, a tanulók kiszolgálása.

A gyermekek napközbeni ellátása egyrészt az egész-napos iskola keretein belül valósult meg, másrészt a szakkörökön való részvétellel.

A tanulóknak 16.00 óráig kell az iskolában megszervezni a foglalkozásokat. Ez alól a szülő felmentést kérhet.

A felmentés kérése a felső tagozatra jellemző, de az elmúlt tanév tapasztalata, hogy egyre több gyermek tartózkodik délután az iskolában.

Az alsó tagozatokban 8 napközis csoport, felső tagozatban pedig az előző évekhez hasonlóan 2 napközis csoport működik.

Összes étkezői létszám 2018. évben: 282 fő

Ingyenesen étkező: 121 fő

50 %-os kedvezményezett: 70 fő

-tartósan beteg: 39

-3 vagy többgyermekes: 31 fő

Nem kedvezményezett: 91 fő

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. évtől a települési önkormányzatok részére kötelező feladatként írja elő a rászoruló gyermekek

részére az évközi tanítási szünetek (tavaszi, nyári, őszi, téli) idejére napi egyszeri déli meleg étkezés biztosítását.

Ennek megfelelően 2018. évben Barcs Város Önkormányzata biztosította azon gyermekek számára a szünidei étkezést, akik arra jogosultak voltak és a szülő az igénylést benyújtotta.

A kiskorú gyermekek szünidei étkeztetése napi egyszeri meleg étkeztetésként az alábbi időszakban és főben alakultak az elmúlt évben:

- tavaszi étkeztetés (2018. március 29. és 2018. április 03., 2 munkanap, 81 fő)
- nyári étkeztetés (2018. június 18. – 2018. augusztus 31., 54 munkanap, 261 fő)
- őszi étkeztetés (2018. október 29. – 2018. október 31. 3 munkanap, 80 fő)
- téli étkeztetés (2018. december 27. – 2017. december 29. 3 munkanap, 78 fő)

Az ételek előállítását a szünidei étkeztetés alatt mind a négy alakommal a Dráva Völgye Tagintézménye Barcs, Szent László u. 13. szám alatti főzőkonyhája biztosította.

A négy szünidei étkezést a jogosultak részére 2018. évben Barcs Város Önkormányzata összesen 7.997.670.- Ft összegből biztosította.

5. Személyes gondoskodást nyújtó alapellátások

5.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás kötelezően ellátandó önkormányzati feladat.

Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat – keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat ellátja a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés szerinti feladatait.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a Barcsi Szociális Központ intézményegységeként működik, önálló szakmai egységként.

Ellátási területe Barcs és a hozzá tartozó település részek: Somogytarnóca, Drávaszentés, Középrigóc települések.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata

1. A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- A gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- A családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- A válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- Szabadidős programok szervezése,
- Hivatalos ügyek intézésének segítése.

2. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- A veszélyeztetettség megelőzése érdekében a szolgálat észlelő és jelző rendszert működtet, melynek tagjai: egészségügyi szolgáltatást nyújtók/így különösen védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos, személye gondoskodást nyújtó szolgáltatók (más gyermekjóléti szolgálatok, központok), köznevelési intézmények (óvoda, általános és középiskolák, pedagógia szakszolgálat), kisgyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény (bölcsőde), rendőrség, bíróság, pártfogó felügyelői szolgálat, gyermekjogi képviselő, lakosság, önkormányzat,
- A jelzőrendszeri tag köteles jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálat felé, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.
- A jelzőrendszer tagjaival, intézményekkel való együttműködés feladatait a jelzőrendszeri felelő hangolja össze, akinek feladata az érkezett jelzések, megtett intézkedések heti jelentése a Központ felé. A jelzőrendszeri tagok közül a jelzések küldése tekintetében a közoktatási intézmények, a védőnők és a rendőrség a legaktívabb, tőlük érkezik a legtöbb esetjelzés.
- A veszélyeztetettséget előidéző okok időben történő felismerése érdekében évente 8 alkalommal szakmaközi esetmegbeszéléseket szerveztek előre meghatározott témában.
- 2018. február 20.-án került megszervezésre az éves tanácskozás, melyen az ellátási terület észlelő- és jelzőrendszeri tagjainak beszámolója alapján értékelték a jelzőrendszer 2017. évi működését, ahol meghatározásra került a 2018-es év feladatai: hatékonyabb és tartalmában szorosabb együttműködés a jelzőrendszeri tagok és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat között, valós, lényegre törő információ átadás, problémafelvetés, a jelzőrendszeri tagsággal járó kötelezettség felvállalása, a szakmai vélemény megalapozottsága, a jelzőrendszer aktivitásának fenntartása, egyénre szabott cselekvési terv készítése, végrehajtása, a több szabadidős program szervezése, a jelzőrendszeri tagokkal közös családlátogatások.

- 2018. évre vonatkozóan a jelzőrendszeri tagok beszámolóí alapján az intézkedési terv elkészült, melynek megvalósítása az év során folyamatosan megtörtént.

3. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- A családsegítők az egyéni esetkezeléssel információt szereznek a család életkörülményeiről, feltárják a család életében fennálló problémákat, melyeket rangsorolnak.
- Szociális segítőmunkával (család gondozás) elősegítik a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, segítséget nyújtanak a családban élő gyermek gondozásában, ellátásuk megszervezésében.
- Közreműködnek a család konfliktusok megoldásának elősegítésében.
- Szükség esetén kezdeményezték a gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét, szociális alapszolgáltatások egészségügyi ellátások igénybevételét, pedagógiai szolgáltatások igénybevételét.
- Amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel együttműködési megállapodást kell kötni, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy esetén a gondnoka hozzájárulásával, és a jogszabály szerinti esetenaplót kell vezetni.
- A szociális segítő munka során a szükségletek kielégítése, a problémák megoldása érdekében a családsegítő mozgósítja a kliens saját környezetének erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a problémamegoldásba, koordinálják az esetkezelésben közreműködő szakemberek, más szolgáltatásban dolgozók együttműködését.
- A probléma megoldásában érintett szakemberek, a család- és gyermekjóléti központ, a családtagok és a társintézmények munkatársainak bevonásával a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, esetkonferenciát szerveznek, meghatározzák az elérendő célt és a megvalósítandó feladatokat, a megoldási javaslatok során mérlegelik a kliensek képességeit és ennek birtokában olyan megoldásokat preferálnak, melyek elérhetőek, megvalósíthatóak számukra.
- A szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét.

4. A gyermekjóléti szolgálat további fontos tevékenységei:

- Folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét;
- Meghallgatja a gyermek panaszát és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést;
- Szervezi a legalább három helyettes szülőt foglalkoztató helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat;
- Segíti a nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatának ellátását;
- Felkérésre környezettanulmányt készít;
- Nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

- Krízishelyzetek megszüntetése, melyek olyan akut krízishelyzeteket takarnak, ahol azonnali beavatkozás szükséges az alábbi esettípusok

A Barcsi Család- és Gyermejjóléti Szolgálat a 2018-es évben **64** családot, ebből **88** gyermeket és szülőt gondozott.

Alapellátás keretében **39** család **54** gyermeket és **70** szülőt gondoztak. Védelembe vétel keretében **22** család **30** gyermeket és **23** szülőt gondoztak.

Utógondozás keretében **3** család **4** gyermeket és **3** szülőt gondoztak.

Az együttműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybevevő személyek száma nem és korcsoport szerint 2018. évben:

Nem	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-24 éves	25-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	Összesen
Férfi	6	2	18	13	0	1	12	4	56
Nő	4	4	6	10	8	6	24	6	68
Összesen	10	6	24	23	8	7	36	10	124

Szakmai tevékenységek a 2018-es év folyamán:

Sorszám	Esetkezelés jellege	Szolgáltatásban részesülők száma	Szakmai tevékenységek száma
1.	Információnyújtás	591	836
2.	Segítő beszélgetés	117	468
3.	Tanácsadás	196	346
4.	Ügyintézés hely segítségnyújtás	83	139
5.	Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anyák gondozása	2	36
6.	Környezet tanulmány elkészítésében közreműködés való	719	849
7.	Családlátogatás	600	1280
8.	Esetkonferencia	78	41
9.	Adománykövetítés	210	8
Összesen		2596	4003

A táblázat alapján látszik, hogy a szolgálat munkatársai leggyakrabban a családokat az otthonukban keresik fel. A családlátogatásokon kívül nagyon magas a környezet tanulmány elkészítésében való közreműködés. A családlátogatások száma összesen **1280** alkalom volt. Ez a magas szám annak tudható be, hogy akivel együttműködési megállapodást köt a szolgálat, azzal jogszabály írja elő az évi átlag 36 (havi 3) kapcsolatfelvételt.

2018. decemberében a Máltai Szeretetszolgálattal közösen egy bevásárló központban tartós élelmiszert gyűjtöttek a Szolgálat és a Központ önként jelentkező munkatársai, amely adományokból **50** család részesült. A Barcsi Szociális Központ dolgozói felajánlásában **33**

csomag került kiosztásra a rászoruló családok gyermekei számára. Az Önkormányzat által nyújtható segély keretből 44 család számára történt bevásárlás az karácsonyi ünnepek időszakában.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósága RSZTOP (Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program) keretében élelmiszersegély csomagokat oszt három éven keresztül havonta a családsegítők közreműködésével, az intézményi ellátásban nem részesülő, 0-3 éves korú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számára, akik a kedvezményezett járásban élnek. Az élelmiszercsomag osztása 2017. december hónapban kezdődött. 49 gyermek részesült belőle.

A 2018-es adatokból kitűnik, hogy ebben az évben is magas az Önkormányzat részére készített környezettanulmányok száma a lakhatási támogatás, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, és a települési támogatások igényléséhez, ami a feladatellátás tekintetében a családsegítők számának csökkenése miatt (jelenleg 2 fő) sok időt vesz igénybe.

Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2018. évben:

Sorszám	Jelzést küldők	Jelzések száma
1.	Rendőrség	12
2.	Köznevelési intézmények	16
3.	Védőnői szolgálat	12
4.	Gyámhivatal	2
5.	Gyermekorvos, kórház	3
6.	Egyéb intézményi	2
7.	Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	6
8.	Ügyészség, bíróság	2
9.	Család- és Gyermekjóléti Központ	8
10.	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	6
11.	Pártfogó felügyelői szolgálat	2
12.	Önkormányzat, jegyző	2
	Összesen	73

A bántalmazott gyermekek száma:

2018. évben családon belül 3 esetben, családon kívül pedig 1 esetben történt fizikai bántalmazás Barcson.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

A nevelésbe vett gyermekek szüleivel eseti jellegű a kapcsolattartás, főként a nevelésbe vétel felülvizsgálatához kapcsolódóan kerül sor a találkozásra. Az esetkezelések során a gyermekkel történő kapcsolattartást szorgalmazzák, a valamint a lakáskörülmények rendezését. Van olyan szülő, aki nem képes gyermekével a kapcsolatot tartani, melynek elsősorban anyagi okai vannak, illetve a távolság miatt sem tudják felvállalni az utazást.

Ennek ellenére az elmúlt évben is voltak olyan gyermekek, akik a szakellátásból hazakerültek.

Szakmai kapcsolatok:

A szolgálat jó szakmai kapcsolatot tart fenn a Munkaügyi Szervekkel, az Önkormányzattal, a

Polgármesteri Hivatallal, a Barcsi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, civil szervezetekkel, valamint a térség szociális intézményeivel.

A jövőre vonatkozó feladatok, célok meghatározása

A jövőben is elsődleges feladatok közé tartoznak az alábbiak:

- Folyamatosan figyelemmel kísérni a településen élő egyének, családok szociálishelyzetét, gyermekek veszélyeztetettségét, szükség esetén a megfelelő intézkedést megtenni.
- A családban történő nevelkedés elősegítése, a gyermekek védelme.
- Helyi ellátó rendszer munkájának segítése.
- A jogszabályi változások folyamatos figyelemmel kísérése, az előírások teljesítése.
- Az anyagi nehézséggel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése.
- A település észlelő- és jelzőrendszerének megfelelő működtetése.
- Szociális segítő munka biztosítása.
- A jelzőrendszer tagjaival való hatékonyabb együttműködés.
- A hatékony és rugalmas ügyintézés.
- A családon belüli erőszak megelőzése és megszüntetése
- Életvezetési problémák megoldásának segítése.
- Szocializációs hiányosságok kezelése.
- Kommunikációs képességek fejlesztése.
- Szükség lenne szakember számának bővítése (1 fő)
- Fontos lenne a családsegítő munkatársak szakmai továbbképzésének elősegítése (anyagi is).

5.2. Család és Gyermejjóléti Központ

A Család és Gyermejjóléti Központ a Barcsi Szociális Központ intézményegységeként működik, önálló szakmai egységként látja el munkáját.

A Gyermejjóléti Központ gesztortelepülése Barcs város, ezen kívül Bélavár, Vízvár, Heresznye, Bolhó, Babócsa, Rinyaújnép, Somogyaracs, Komlósd, Péterhida, Csokonyavisonta, Rinyaújlak, Szulok, Kálmánca, Homokszentgyörgy, Lad, Patosfa, Darány, Istvándi, Drávatamási, Drávagárdony, Kastélyosdombó, Potony, Tótújfalu, Szentborbás, Lakócsa településeken látja el a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatokat.

A Család és Gyermejjóléti Központ 1 fő szakmai vezető és 4 fő esetmenedzser látja el a szakmai munkát.

Család- és Gyermejjóléti Központ feladatai:

- a Központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására,
- gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
- a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak

- megváltoztatására,
- a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére,, fenntartására és megszüntetésére,
 - együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
 - a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez – az otthon nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
 - utógondozást végez – a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
 - a védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít,
 - eseti gyámi feladatokat lát el.

Járási szinten a hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenység **349** gondozott gyermeket érintett, ebből Baracson **63** gyermeket (40 család):

- védelembe vett gyermekek száma **32** (17 család)
- nevelésbe vett gyermekek száma **28** (19 család)
- utógondozott gyermekek száma **4** (3 család)
- ideiglenesen elhelyezett gyermekek száma **1** (1 család)

Baracson a hatósági intézkedésre tett javaslatok száma és jogerős hatósági határozattal érintett kiskorúak szám korcsoportonként:

Hatósági intézkedés	Javaslat száma	Érintett gyermekek száma	0-2	3-5	6-13	14-17
Védelembe vétel	21	32	4	6	12	9
Megelőző pártfogás	2					2
Ideiglenes hatályú elhelyezés	1	0	1			
Nevelésbe vétel	18	28	2	2	4	20
Utógondozás		4		2	2	
Családba fogadás	3	3	1	1		1
Harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezése		0				
A gyermek gondozási helyének megváltoztatása	3					3
Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása	2	5				

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait a gyámhivatal, illetve a bíróság határozata alapján kell biztosítani.

A hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében az **esetmenedzser együttműködik a megelőző pártfogói felügyelővel**, szükség szerint közösen végeznek családlátogatást és közösen hallgatják meg a gyermeket.

Az esetmenedzser **tájékoztatja a gyámhivatalt** a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről:

-A **védelembe vétel felülvizsgálata során** helyzetértékelést készít, melynek keretében tájékoztatja a gyámhivatalt a védelembe vétel során végzett tevékenységéről, az eset folyamatáról, a gyermek veszélyeztetettségének alakulásáról és szakmailag alátámasztott javaslatot tesz a védelembe vétel fenntartására vagy megszüntetésére, valamint megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogás fenntartására vagy megszüntetésére, vagy más gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó intézkedések megtételére.

-Elkészíti az **egyéni gondozási-nevelési tervet**, melybe bevonja a gyermeket és családját, a család- és gyermekjóléti szolgálatot, és az eset szempontjából érintett, szükséges intézményeket, szolgáltatókat, személyeket valamint tevékenységüket koordinálja.

-Az esetmenedzser **közreműködik a családból kiemelt gyermek visszahelyezésében**, melyet a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján kell elősegíteni.

A gyermek visszahelyezése érdekében az esetmenedzser együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, támogatja a szülőket, vagy a családba fogadó személyt a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban.

-A **nevelésbe vételt követően** és annak minden felülvizsgálata előtt az esetmenedzser a gyermeket **gondozási helyén felkeresi** és tájékozódik beilleszkedéséről, valamint a gyermek látogatásának lehetőségeiről, kivéve, ha a gyermek örökbe fogadható. A nevelésbe vétel időtartama alatt az esetmenedzser folyamatosan kapcsolatot tart a gyermek gondozási helyével, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal és a gyermekvédelmi gyámmal.

Az esetmenedzser javaslatot tesz a gyámhivatal felé kapcsolattartás formájának és módjának megváltoztatására, ha a szülő vagy a kapcsolattartásra jogosult más személy körülményeiben, életvitelében beállott változás azt indokoltá teszi. A nevelésbe vétel felülvizsgálata során a család- és gyermekjóléti központ tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermeknek a szülővel való kapcsolatának alakulásáról, a szülők életkörülményeinek alakulásáról, és a családba fogadás lehetőségéről.

-Az esetmenedzser közreműködik a családba visszahelyezett gyermek **utógondozásában**, melyet a gyámhivatal határozata alapján látja el. Ennek keretében segíti a gyermek családjába történő visszailleszkedést, lakókörnyezetébe történő beilleszkedését, tanulmányai folytatását vagy az iskolai végzettségének, szakképzettségének megfelelő munkahely felkutatását. Az utógondozás során az esetmenedzser szükség szerint együttműködik az otthont nyújtó ellátást, illetve a terület gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatok az ellátott kiskorúak száma alapján:

	Tevékenységek száma	Kiskorúak száma
Esetkonferencián részvétel	46	70
Esetkonzultáció	56	63
Első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	6	10
Felülvizsgálati tárgyalás-nevelésbe vétel	15	24
Felülvizsgálati tárgyalás-védelembe vétel	11	22
Elhelyezési értekezleten részvétel	5	7
Családlátogatás	18	43
Környezettanulmány készítésében közreműködés	26	46
Környezettanulmány készítés önállóan	3	3
Egyéb (pénzfelhasználási terv, gondozási terv, eseti gyám feladatok)	102	63
Összesen:	288	351

Speciális ellátások:

-kapcsolat ügyelet: A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más személy számára a találkozásra együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása. A szolgáltatás gyámhatósági vagy bírósági döntést követően vehető igénybe. Az elmúlt évben jogerős Gyámhivatali határozattal érintett tevékenység nem voltak.

-készenléti ügyelet – telefonos krízisügyelet: A készenléti szolgálat célja a gyermekjóléti központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetben történő azonnali segítség, tanácsadás, lelki segély vagy tájékoztatás nyújtása. Az elmúlt évben 11 alkalommal érkezett hívás a készenléti telefonra, mely 16 gyermeket és 6 felnőttet érintett.

-utcai, lakótelepi szociális munka: A szolgáltatás célja a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése, szabadidős programok szervezése.

2018-ben **jelzés nem érkezett csellengő gyerekekről.**

2018. július 02-06-ig a Szolgálat által szervezett nyári tábor lebonyolításában részt vett a Központ esztendőszere, ahol 5 napon keresztül 30 gyermek számára biztosítottak hasznos szabadidős programokban való részvételt: sportjátékok a drávai strandon, kirándulás Kastélyosdombóra a Családok Átmeneti Otthonának szabadidőparkjába, légvár, szalonnasütés, ügyességi játékok, sorversenyek, strandolás a városi strandon, bűnmegelőzési program.

Gyógypedagógia és mentálhigiénés tanácsadásra igény nem volt a 2018.-as évben.

A jogi tanácsadás a Gyerekesély pályázat keretében szeptembertől heti szinten biztosított volt, 4 fő vette igénybe a szolgáltatást.

A pszichológiai tanácsadás szintén a Gyerekesély pályázat keretében áprilistól heti szinten biztosított volt. Ellátott személyek száma 22 fő, ebből Központban ellátott 5 fő, szolgálathoz kihelyezett 17 fő, jogerős hatósági intézkedéssel érintett pedig 9 fő volt. Összes megvalósult tevékenységek száma az elmúlt időszakban 78 alkalom volt.

Hajléktalan személyekkel végzett szociális munka: A 2018-es évben Barcs városban 4 fő hajléktalan kliens ellátására került sor. Részükre egyszobás melegező van kialakítva, mely felszereltségét tekintve 4 fő elhelyezését biztosítja. 2 fő részére ingyenes napi egyszeri meleg étkezés biztosított, 2 fő nem kívánta az étkezést igénybe venni.

A hajléktalanok számára tisztálkodási szereket, konzerv élelmiszereket sikerült folyamatosan biztosítani, illetve az áramfeltöltés is megtörténik havonta.

Szociális diagnózis: A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság pályázata keretében 2017. november 1-től egységes, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások igénybevétele megelőző bemeneti szűrő került bevezetésre, mely az igénybevevő oldaláról a szolgáltatás igénybevétele, a szolgáltató oldaláról a szolgáltatás nyújtásának feltétele. A szociális diagnózis készítését a család- és gyermekjóléti központok végzik. 1 fő szociális munkás heti 20 órában látja el a feladatot, mely kiterjed az igénylő problémájának megismerésére, szükségleteinek és jogosultságának megállapítására, a megfelelő szolgáltatások megállapítására, az elérhető szolgáltatások és szolgáltatók feltérképezésére, az igénylőnek a szolgáltatóhoz történő irányítására, ellátásának nyomon követésére, szociális szükségleteinek felülvizsgálatára. 2018-ban a járásban 43 szociális diagnózis készült, ebből Barcson 2 esetben, 4 elutasítás volt, 2 pedig nem került felvételre elköltözés miatt.

Óvodai- iskolai szociális segítség: A gyermekvédelmi törvény 2018. szeptember 01. napjától a központ feladatai közé sorolja az óvodai- iskolai szociális segítség feladatának ellátását. A feladatellátásra 1000 gyermekenként 1 fő szakemberre lenne szükség, ami a barcsi járásban 3 fő szakember felvételét jelentené. Az intézmény az állásokat meghirdette, és azóta is folyamatosan hirdeti, de sajnos nincs megfelelő végzettségű jelentkező. Az intézményekkel a kapcsolatfelvétel megtörtént a szükségletek felméréséhez az intézmények az adatokat biztosították. Az intézmények felé a központ telefonos elérhetőséget biztosít a konzultáció lehetőségét felajálva.

Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése:

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a Család és Gyermekjóléti Központ kiemelkedő feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a veszélyeztetettséget előidéző ok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése, valamint az együttműködés megszervezése, tevékenységek összehangolása.

Tapasztalatok a jelzőrendszeres együttműködésről:

A Központ szakmai támogatás nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok száma és szükség szerint konzultációt biztosít. Havi rendszerességgel esetmegbeszélést szervezett a családsegítők részére, ahol a szakmai munkát érintő információk átadására került sor, tájékoztatta a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.

A Központ feladatköre a jelzőrendszer járási szintű koordinációja is, amelyet a járási

jelzőrendszeri tanácsadó végez.

A Központ szakmai támogatást biztosított a Szolgálat szervezésében megvalósuló szakmaközi megbeszélésekhez, továbbá az éves tanácskozás és az intézkedési terv elkészítéséhez.

Összegejtette a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket. A Szolgálatok munkatársainak megkeresés esetén az esetvezetés kapcsán felmerülő kérdésekben támogatást nyújtott, és szükség esetén intézkedést kezdeményezett. A Központ szakmai vezetője és a jelzőrendszeri tanácsadó részt vett a megyei értekezleten, ahol a megyei gyermekvédelmi jelzőrendszeri működési tapasztalatairól tanácskoztak.

Összességében elmondható, hogy a jelzőrendszer a működését tekintve egyre hatékonyabban működik.

A legtöbb jelzés a járásban a közoktatási intézményektől érkezett.

A jelzések tartalmát tekintve kiemelhető az igazolatlan hiányzás, ami magas óraszámot takar, az intézmények nem a jogszabályban előírt 10, 30, 50 óra igazolatlan hiányzás esetén jeleznek, hanem sajnos gyakran 100 órát meghaladó jelzések érkeznek, amikor már elkerülhetetlen a hatósági intézkedés. Legtöbb jelzés az általános iskolából érkezik, ami az elmúlt évekhez képest csökkent, a szakgimnáziumból és a szakközépiskolából érkező jelzések száma viszont több mint a duplájára emelkedett.

Az elmúlt évben a rendőrségi jelzések száma a családon belüli bántalmazások miatt megemelkedett és az óvodai jelzések száma is erős növekedést mutat, mert több mint a duplájára emelkedett. Védőnői jelzések alapján továbbra is magas a fiatalok várandós anyák és a szociális válsághelyzetben lévők száma.

A nyári szünetben jelentősen csökken a jelzések száma, oka az iskolai szünet.

Járási szinten a jelzések száma az előző évekhez viszonyítva 2018 évben minimális növekedést mutatott.

A problémák okaként kiemelhető:

- a szülői elhanyagolás,
- magatartási problémák,
- a család helytelen életvitele és életkörülményei,
- a bűnelkövetés, kiskorú válsághelyzetű várandóssága,
- felügyelet hiánya,
- lakhatási problémák.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2018. évben:

	Szolgálatokhoz érkezett jelzések száma összesen	Ebből:Barcs Szolgálathoz érkező jelzések száma	Központhoz érkezett jelzések száma		Ebből:Barcs hatósági intézkedéssel érintett gyermekekről érkezett jelzések száma
			gyermek	felnőtt	
Egészségügyi szolgáltató(korház,házi-orvos)	73	16	25	3	2
Ebből: védőnői jelzés	52	12	19	2	2
Személyes gondoskodást nyújtó	40	14	60	3	

szociális szolgáltatók					
Ebből:család- és gyermekjóléti szolgálat	10	6	51	3	6
Ebből:család- és gyermekjóléti központ	30	8	9		
Átmeneti gondozást biztosítók (Családok Átmeneti Otthona)	10		11		
Köznevelés intézmény	149	16	45		2
Ebből: óvoda	39				
Ebből:általános iskola	83				
Ebből: szakiskola	25				2
Ebből:szakközépiskola	2				
Rendőrség	38	12	10	1	10
Ügyészség,Bíróság	2	2			
Pártfogói felügyeleti szolgálat	3	2	3		
Közösségi pszichiátria	1	1			
Állampolgár	43	6	38	1	
Járási Hivatal Gyámügyi osztály		2	32		2
Önkormányzat, Képviselő		2	2		
Szülő	7				
Migráns segélyszervezet	1				
Roma Nemzetiségi Önkormányzat	2				
Krízisambulancia	1				
Összesen:	374	73	2268	8	16
Jelzéssel érintett személyek száma	480	73	213	8	12

Barcsan a főlnöttekre vonatkozóan érkezett jelzések száma 8db, mely 8 személyt érintett.

Bántalmazott, illetve elhanyagolt kiskorúak 2018. évi járási adatok:

		Bántalmazott			Elhanyagolt	
		kiskorúak száma				
		fizikai	lelki	szexuális	fizikai	lelki
családon belül	szülő által	10	2	1	145	23
	testvér által	1				

	egyéb rokon által	1		1		
	összesen	12	2	2	145	23
	szolgálat továbbította	12	2	2	72	4
családon kívül	gyermek	1				
	felnőtt					
	intézmény					
	összesen	1				
	szolgálat továbbította	1				

Barcson 2018. évben bántalmazott gyermek nem volt.

Fizikai elhanyagolás 1 esetben, lelki elhanyagolás 6 esetben történt.

6. Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. Ezen túl a bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását is.

Barcs városában a Bölcsőde üzemeltetését tekintve napos bölcsőde, napi 10 órás nyitva tartással. A gyermekek bölcsődei ellátása a családban élő azon 3 éven aluli gyermekekre vonatkozik, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, a munkaerő-piaci visszatérésüket segítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

2018. május hónapban a bölcsődébe felvett gyermekek száma elérte a maximális férőhely számot, ami 54 fő. Ez az utóbbi évben egy esetben volt tapasztalható.

7. Óvodák

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A kötelező óvodai nevelés fejlesztő nevelésben is teljesíthető.

Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje intézményegységei 2018. évben:

- Bölcsőde
- Városi Óvodák:
 - ❖ Széchenyi közti Óvoda (3 gyermekcsoporttal)
 - ❖ Hársfa utcai Óvoda (3 gyermekcsoporttal)
 - ❖ Deák Ferenc utcai Óvoda (4 gyermekcsoporttal)
 - ❖ Szent István utcai Óvoda (3 gyermekcsoporttal)

Az óvodai férőhelyek száma Barcs városában **325**.

Barcs városában az óvodák napi 10 óra időtartamban, 7.00-17.00 óráig tartanak nyitva. A napi nyitva tartási idő alatt óvodapedagógus biztosítja a 3-7 éves gyermekek nevelését. A szülők a gyermekeik számára minimum 8 órás és maximum 10 órás nevelési időkeretet vesznek igénybe. Külön szülői kérésre – indokolt esetben – az intézmény biztosítja a nyitás előtti gyermekfelügyeletet is (pl. korai munkába indulás miatt).

Az egész napos óvodai nevelés magában foglalja a gyermekek játékba integrált fejlesztését, egészséges életmódra nevelését, szokásrendszer kialakítását és a szociális készségek elsajátításának segítségét.

16 óra után lehetőség van részt venni:

- idegen nyelvtanításon (angol),
- hittanon,
- zeneóvodai és néptánc oktatáson.

Fenti foglalkozásokat – a hittan kivételével – a szülők finanszírozzák.

Az óvodai fejlesztő programban **38** gyermek vesz részt. A programot a TÁMOP 3.3.2 pályázati fenntarthatóság keretében biztosítják, a fejlesztést végző óvodapedagógusok nem részesülnek külön juttatásban.

Nyilvántartás az óvodákról a 2018. évre vonatkozóan

Tagóvoda	Férőhelyek száma		Gyermekek száma (fő)		Hátrányos helyzetű gyermekek		Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek		Logopédia		Gyógytestnevelés	
	2018.01.01.	2018.12.31.	2018.01.01.	2018.12.31.	2018.01.01.	2018.12.31.	2018.01.01.	2018.12.31.	2018.01.01.	2018.12.31.	2018.01.01.	2018.12.31.
Széchenyi közti Óvoda	75	75	73	71	3	4	3	3	17	17	17	17
Hársfa utcai Óvoda	75	75	66	70	3	3	9	9	16	16	24	24

Deák Ferenc utcai Óvoda	100	100	87	86	11	11	24	24	22	22	13	13
Szent István utcai Óvoda	75	75	73	73	3	3	2	2	6	6	15	15
Összesen:	325	325	299	300	20	21	38	38	61	61	69	69
Bölcsőde	54	54	50	47	1	1	0	0	0	0	0	0

8. Bűnmegelőzési programok, valamint a gyermek- és fiatalok bűnözésével összefüggő adatok bemutatása

A 2017/2018-es és a 2018/2019-as tanévben a Rendőrség Biztonságra Nevelő Iskola Programjában, Barcs Városban a Szivárvány EGYMI alapfokú oktatási intézmény 5-10 évfolyam vett részt. A Barcsi Rendőrkapitányság bűnmegelőzési állományából továbbra is Ambrus Attila r. őrnagy bűnmegelőzési főelőadója oktatja a **D.A.D.A. programot**. ELLEN-SZER program oktatása nem folyik a középfokú oktatási intézményekben.

Az **Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadói (IBT – Szabó László r. alezredes) hálózat** keretében bűnmegelőzési órák megtartására került sor a Kaposvári SZC Dráva Völgye Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Kollégiumában és a Kaposvári SZC Barcsi Ipari, Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájában.

2018. évben a „**Házhoz megyünk**” program keretében iskolai bűnmegelőzési órák kerültek megtartásra a Barcsi Arany János Általános Iskola 4/a osztályában. A program keretében egy alkalommal és egy különálló alkalommal „**Bike Safe**” kerékpár regisztrációs program került lebonyolításra Barcs Városában, mely során a 2018. évben 82 db kerékpár került felrögzítésre a Bike Safe internetes oldalra.

Jelen tanévben az „**Útravaló program**” tovább folytatódott az illetékességi területen található 9 általános iskolában, 11 osztályban. (Arany János Általános iskola és a Deák Ferenc Általános iskola 2-2 osztályában, a Szivárvány EGYMI 1 osztályában)

2018. évben tovább folytatódott az „**Iskola rendőre**” program, melynek feladatai időarányosan végrehajtásra kerültek. Az iskolarendőrök az iskolák vezetőivel, osztályfőnökeivel felvették a kapcsolatot, valamint a rendelkezésre bocsátott szóróanyagok az iskolák részére továbbításra kerültek. Tanítási időszakban iskolakezdekő – illetve lehetőség szerint a tanítási időszak végén – rendőri jelenléttel, valamint a helyi polgárőr egyesületekkel biztosították az általános iskolák környékén található útszakaszokat, gyalogos átkelőhelyeket. E tekintetben eredményként értékelhető, hogy továbbra sem történt baleset az iskolák környékén.

Bűnügyi helyzet az illetékességi területen:

Az illetékességi területen a **regisztrált bűncselekmények száma** 2018. évben **458** volt. A regisztrált bűnügy számadata 2015. év óta stagnált, 2018. évben kismértékű emelkedés volt tapasztalható. (2015 év: 4223; 2016 év: 426; 2017 év: 425)

Kiskorú veszélyeztetésének száma 6 volt.

Elkövetők és sértettek nem, kor szerinti megoszlása:

Illetékességi területen a 2018. évben a gyermek- és fiatalkorúak az eljárások döntő többségében vagyon elleni bűncselekményeket követtek el, kis számban személy elleni, közrend elleni bűncselekmények voltak e korosztálynak felróhatóak.

Az RZS rendszer nem érzékeli, ha ugyanaz az elkövető több alkalommal bűncselekményt követ el, így ezekben az esetekben újabb elkövetőként kerülnek regisztrálásra. Az illetékességi területen vannak olyan fiatalkorú elkövetők, akik ellen több eljárás is folyamatban volt a vizsgált időszakban.

Kábítószer megelőzés:

A Barcsi Rendőrkapitányság 20 esetben indított büntető eljárást 2018. évben kábítószerrel visszaéléshez köthető bűncselekmény elkövetése miatt. (2 esetben Bt. 176.§ szerinti kábítószer kereskedelem, 17 esetben Btk. 178.§ szerint kábítószer birtoklás)

Az érintett korosztály részére **DADA program** keretén belül a bűnmegelőzési előadó, a Kaposvári SZC Dráva Völgye Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Kollégiumában és a Kaposvári SZC Barcsi Ipari és Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolában az Iskola Bűnmegelőzési Tanácsadó tartott előadásokat kábítószer témakörben. Az előadások az új pszichoaktív anyagok addig nem ismert hatásaira hívta fel a figyelmet.

Szabó László r. alezredes látja el a drogpreevenció feladatokat, a központilag meghatározott csatornákon. 2018 évben nem tartott fogadó órákat, a korábban központilag megadott telefonszámra és központi email-re jelzés nem érkezett.

A RZS program adatai szerint a családon belüli erőszak fogalom körébe tartozó bűncselekmények száma **44** (2015. év: 37; 2016. év: 50; 2017 év: 43), mely **44** eljárásban **45** családon belüli erőszak fogalomkörébe tartozó jogsértés került megállapításra.

A családon belüli erőszak körébe tartozó jogsértések közül

- 28** esetben **testi sértés** (2016. évben 29; 2017 év: 27),
- 7** esetben **kapcsolati erőszak** (2016 év:0; 2017 év: 5)
- 2** esetben **zaklatás** (2016 év:4; 2017 év: 5)
- 4** esetben **kiskorú veszélyeztetése** (2016 év:4; 2017 év: 4)
- 1** esetben **rágalmazás** (2016 év: 0; 2017 év: 0)
- 1** esetben **szexuális visszaélés** (2016 év:0; 2017év: 0)
- 1** esetben **tartási kötelezettség elmulasztása** (2016 év: 0; 2017 év:0)
- 1** esetben **garázdaság** (2016 év: 5; 2017 év: 1) került megállapításra.

A korábbi évek adataihoz képest nem történt magánlaksértés és személyi szabadság megsértése.

A hozzátartozók közötti erőszak fogalom körébe tartozó eljárások során megállapítást nyert, hogy:

28 esetben a sértettel egy háztartásban élő az elkövető (2016. év: 16; 2017 év: 23),

9 esetben volt házastárs vagy élettárs sérelmére követték el a bűncselekményt (2016. év:10; 2017 év: 8)

5 esetben egyéb családon belüli erőszak történt (2016. év: 21; 2017 év: 9),

3 esetben más háztartásban élő sérelmére történt bűncselekmény (2016. év: 5; 2017 év: 6)

Az elmúlt év során a hozzátartozók közötti erőszak fogalomkörébe tartozó, regisztrált bűncselekmények adatai szerint 44 bűnügyben, 45 eseményben a 45 sértett közül 33 nő és 12 férfi nemű volt.

A nő nemű sértettek közül 6 gyermekkorú, 2 fiatalkorú, 21 felnőttkorú és 4 időskorú személy vált sértetté. A férfi nemű sértettek közül 2 gyermekkorú, 4 fiatalkorú, 4 felnőttkorú és 2 időskorú sértett került rögzítésre.

Gyermekvédelmi intézkedések

A Rendőrség adatlap megküldésével értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot abban az esetben, ha a kiskorú veszélyeztetettségét állapítja meg. Valamint abban az esetben küld tájékoztatást, ha gyermek- vagy fiatalkorú elkövető kiléte nyer megállapítást, gyermekkorú esetében nyomozás megszüntető határozattal, fiatalkorú esetében adatlapon.

A Barcsi Rendőrkapitányság 2018. évben összesen 26 alkalommal élt a jelzéssel a gyermekjóléti szolgálatok felé és 12 esetben a gyámhatóság irányában.

A gyermek- és családvédelemmel foglalkozó önkormányzati szervek ügyintézőivel rendszeres és folyamatos volt az év során a kapcsolattartás. Együttműködési megállapodás helyi szinten nem készült, de a munkakapcsolat jó a jelzőrendszerben résztvevő tagokkal.

A Gyermekjóléti Szolgálat által kezdeményezett esetmegbeszéléseken a Barcsi Járásban Ambrus Attila c. r. őrnagy vett részt (33 alkalommal), az illetékességi területen lévő településeken és 2018. évben 6 alkalommal került megszervezésre a jelzőrendszeri tagoknak szakmaközi konferencia.

A rendőri intézkedések során kiskorú súlyos veszélyeztetettsége nem került megállapításra, így kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezésére nem került sor a vizsgált időszakban.

A Barcsi Rendőrkapitányság épületében nincs külön gyermek kihallgató szoba, nem történt videó felvételes vallomás felvétel.

A jelzőrendszerben részt vevő iskolák gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a városban működő Gyámhivatallal, a hivatásos fiatalkorúakkal foglalkozó pártfogó felügyelővel, a védőnői szolgálattal a kapcsolattartás jól működik.

A családon belüli erőszakkal érintett családok feltérképezése folyamatos. Civil szervezetek 2018. évben családon belüli erőszakkal kapcsolatba hozható jogsértést nem jeleztek a rendőrség felé. Saját szervezésű program a Barcsi Rendőrkapitányságon nem indult családon belüli erőszak kezelésével kapcsolatban.

A Rendőrkapitányság illetékességi területén 2018. évben gyermekkorú iskola kerülése miatt foganatosított intézkedés nem történt. Barcs városban, illetve a környező településeken csoport képző helyek elsősorban a közterületek, melyek ellenőrzése bűnügyi akció keretében több alkalommal megtörtént a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársával közösen.

9. Záró gondolatok

Továbbra is jelentős figyelmet szükséges fordítani a gyermekvédelem rendszerének hatékony működtetésre, a gyermekvédelem tevékenységében való megfelelő közreműködésre.

A jelzőrendszer tagjainak – a szolgáltatóknak, az intézményeknek és a hatóságoknak – továbbra is kötelességük hatékonyan együttműködni a veszélyeztető okok feltárása és azok időben történő felmérése, egymást kölcsönösen tájékoztatni és segíteni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében.

Tagjaival rendszeres kapcsolatot tartson, esetmegbeszélések keretén belül feladatok meghatározásával dolgozzanak a gyermekek érdekében.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működése érdekében továbbra is az alábbiakat kell figyelembe venni:

- megelőzés
- gyanú esetén jelzés
- cselekvés
- az intézkedésekről visszajelzés
- utánkövetés

A megelőző intézkedések célja, hogy mérsékelje a gyermeket érő káros családi hatásokat, megelőzze az elhanyagolás, nem megfelelő nevelés vagy súlyosabb esetek kialakulását. Segíteni kell a családot, hogy alkalmas legyen a gyermeknevelésre, amennyiben a család nem bizonyul alkalmasnak, tájékoztatni kell az érintetteket a gyermek jogairól, az elérhető átmeneti vagy tartós szociális juttatásokról, támogatásokról, képzési lehetőségekről, munkahelyváltásban való lehetőségekről.

Mindenképpen fontos a településen élő szociális és metálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezethető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

Az intézkedések során arra kell törekedni, hogy csak a legvégső esetben kerüljön sor a gyermek vér szerinti családjából történő kiemelésre.

Sajnos a mai világban tömegesen jelentkeznek a családi környezetben felmerülő, gyermekeket érintő súlyos problémák, amelyeket a szociális szférában és leginkább a gyermekvédelemben dolgozó szakembereknek meg kell oldani, és ami még fontosabb, meg kell előzni.

Így a szakma számára igazán fontos annak tudatában lenni, hogy a gyermekek miféle veszélyeztető körülményeknek, káros hatásoknak lehetnek és vannak kitéve, mert ezeknek az ismereteknek a birtokában van lehetőség a megelőzésre, enyhítésre és megszüntetésre.

További feladatok:

- Gyermekprogramok és szabadidős ifjúsági programok folyamatos bővítése és összehangolása
- Iskolapszichológus igénybevételének elősegítése
- Esetmegbeszélések, továbbképzések, szakmai fórumok szervezése
- Az intézmények folyamatos tájékoztatása a gyermekvédelmi területen bekövetkezett változásokról

- Továbbra is hatékony és rugalmas ügyintézés a nehéz helyzetben lévő családok, azon belül különösen a gyermekek érdekében.

B a r c s, 2019. március 7.

Karvalics Ottó
polgármester

Határozati javaslat:

Barcs Város Képviselő-testülete Barcs Város Önkormányzata 2018. évi gyermekvédelmi tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Karvalics Ottó

Határidő: értelem szerint

A határozati javaslatot törvényességi szempontból felülvizsgáltam.

Barcs, 2019. március 7.

Balázs dr. Vástyán Krisztina
címetes főjegyző

